

2A 4/97

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Joštova 8, Brno	
Došlo:	- 4 -09- 1997
Číslo:	5922/97
Přílohy:	Výřizuje V. J. K. M. R. L. S.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Marie Turkové, v právní věci žalobce Technický dozorčí spolek Brno, se sídlem v Brně, ul. Milady Horákové 3, zastoupeného JUDr. Zdeňkem Doležalem, advokátem se sídlem AK, Musorgského 1, Brno 23, proti žalovanému Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, Brno, za účasti 1) SVÚM, a.s., Areál výzkumných ústavů, P.O.Box 17, Praha 9, 2) Škoda Welding, s.r.o., tř. Eduarda Beneše 27, Plzeň, 3) České dráhy, s.o., nábř. Ludvíka Svobody 1222, Praha 1, 4) Vítkovice, a.s., Ruská 101, Ostrava - Vítkovice, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 3.2.1997 č.j. R 26 - 30/96,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 3.2.1997, č.j. R 26 - 30/96 bylo změněno rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž č.j. S 70/96 - 240 ze dne 17.9.1996 tak, že všichni účastníci řízení shora tím, že ve vzájemné shodě po 4.3.1995 sjednali při uzavírání smluv se svářečskými školami shodné ceny za poskytované služby, spočívající v provádění zkoušek svářečů a jejich periodického přezkušování, včetně vystavení osvědčení o těchto zkouškách, porušili zákaz takového jednání označeného v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., legislativní zkratkou „dohoda“. Plnění této dohody bylo rozhodnutím předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže zakázáno a každému ze shora uvedených účastníků byla uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobu Technický dozorčí spolek Brno, který zejména uvedl, že žalovaný zakazuje žalobci plnění dohody, kterou nikdy neuzavřel a tím nepříznivě zasahuje do práv, která vyplývají ze základních zřizovacích dokumentů, na jejichž podkladě byla provedena registrace žalobce ve smyslu zákona č. 83/1990 Sb.. Uvedl, že nikdy nestanovoval ceny za poskytované služby ve vzájemné shodě a opačné tvrzení považuje za nepodložené obvinění a zásah do Ústavou zaručeného práva svobodného sdružování. Poukázal také na to, že žalobce provozuje svou činnost nikoliv za účelem dosahovat zisku. Napadl také procesní postup v řízení předcházejícím vydání obou rozhodnutí, když žalobce měl formulovat vůči účastníkům řízení otázky tak, že obsahovaly v sobě i možnou odpověď. Veškeré právní i skutkové závěry postavené na takovéto skutečnosti považuje za závažné pochybení a svědčí o důvodnosti námitek žalobce stran objektivitě postupu správního orgánu, který rozhodoval o rozkladu. Uvedl, že žalovaný porušil zákon v ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb. v návaznosti na ustanovení §§ 1, 2, 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“). Navrhl pak zrušení rozhodnutí předsedy

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“), jakož i jemu předcházející rozhodnutí Ministerstva pro hospodářskou soutěž. Také požadoval odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí podle § 250c o.s.ř., které však v souvislosti se zaplacením soudního poplatku vzal zpět.

Ve svém vyjádření žalovaný uvedl, že především zákon č. 83/1990 Sb., na který se žalobce odvolává, nemá charakter zvláštního zákona ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, když právě onen zákon je vůči zákonu č. 83/1990 Sb. zákonem lex posterior. Nelze také poukazovat na omezení žalobce s odvoláním na jeho vlastní statut a jednací řád. Není významné, zda žalobce má za cíl při své činnosti dosahovat zisk v tom smyslu, že by se na něj snad osobní působnost zákona nevztahovala. Odmítl také jakékoliv nařčení Úřadu z podjatosti, neboť neshledal, že by některý z jeho pracovníků měl k projednávání věci nebo žalobci poměr, který by byl důvodem oprávněné pochybnosti o nepodjatosti. Správní řád nemá žádné ustanovení o podjatosti celého orgánu a také pokud jde o vedoucího ústředního orgánu státní správy, který není pracovníkem správního orgánu. Objektivnost těchto rozhodnutí je pak zajištěna zákonem o správním řízení, neboť při rozhodování o rozkladu vychází ze zdůvodněného návrhu rozkladové komise. Také sdělil, že žalobce zaplatil pokutu dne 17.3.1997.

Ze správního spisu soud v nařízeném jednání zjistil tyto rozhodné skutečnosti:

Dnem 17.6.1996 bylo zahájeno správní řízení s účastníky shora uvedenými a dále společností s.r.o. GAS, Sokolská 4, Praha 2 ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona z důvodu používání jednotného (společného) ceníku tzv. zkušebních organizací, dohody o vymezení regionální působnosti tzv. zkušebních organizací (vymezení trhu) a omezení přístupu dalších soutěžitelů na trh k provádění zkoušek svářečů. V té souvislosti byly požádány uvedené společnosti o podání informace, kolik svářečských škol je u každé zkušební organizace registrováno a z jakého důvodu byl přijat jednotný ceník pro všechny zkušební organizace, proč byla mezi ně

rozdělena územní působnost a z jakého důvodu nemá být jejich počet rozšiřován. Dále se také měly obecně vyjádřit k předmětu správního řízení. Společnost Škoda Welding dne 24.6.1996 odpověděla Úřadu tak, že jako zkušební organizace má uzavřené smlouvy s 55 svářečskými školami a ceník si přitom každá zkušební organizace vytváří samostatně a je součástí smlouvy se zákazníkem. Není v žádném případě omezen přístup dalších soutěžitelů na trh, neboť ti mohou vstoupit do jiného systému nebo vytvořit nový. Z výpisu z Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Plzni, oddíl C, vložka 3391 je zřejmé, že se uvedená organizace zabývá mimo jiné výchovnou a vzdělávací činností v oblasti svařování. Z přiložené rámcové smlouvy na přezkoušení svářečů podle ČSN a EN (typová smlouva) je z dodatku k této smlouvě 14/96 patrné, že ceník služeb této zkušební organizace na rok 1996 je takový, že 1. za vystavení dokladu o periodickém přezkoušení dle ČSN 05 0705 se platí 50,- Kč, 2. za doklad o zaškolení svářečského dělníka dle ČSN 05 0705 50,- Kč, 3. za vystavení nového svářečského průkazu 150,- Kč, 4. za vystavení osvědčení o základní zkoušce dle ČSN 05 0705 300,- Kč, 5. za vystavení osvědčení o úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 500,- Kč, 6. za vystavení osvědčení o zkoušce dle ČSN EN 287/1 500,- Kč, 7. za vystavení dokladu o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 250,- Kč, 8. za návštěvu zkušební orgánu na základní zkoušce jeden den 2.000,- Kč, na úřední zkoušce 1. den 2.500,- Kč, každý další den 1.200,- Kč. Smlouva je uzavírána do konce roku 1996.

Z informace poskytnuté žalobcem je zřejmé, že v evidenci má 73 svářečských škol, jednotný ceník pro všechny zkušební organizace nebyl přijat, každá zkušební organizace si se zákazníkem samostatně dohodou ustanovila ceny. Územní působnost byla přidělena dle hospodářských možností jednotlivých zkušebních organizací a dle vzoru v jiných evropských zemích. Z živnostenského listu vydaného živnostenským úřadem města Brna z 27.4.1995 je patrné, že předmětem podnikání žalobce je činnost organizačních a ekonomických poradců ve strojírenství. Z přiložené smlouvy (typové) mezi žalobcem a objednatelem o spolupráci v oblasti školení zkušebních svářečů a svářečských dělníků ve smyslu platných norem ČSN, je uveden ceník v článku 2, odst. 2, 3 takto: Dohodnutá cena v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb., o smluvních cenách; obě strany souhlasí s

doporučenými cenami Gremia pro vzdělávání pracovníků ve svařovací technice a Řídící organizace pro školení a zkoušky svářečského personálu ČR: 1. tiskopis pro periodické přezkoušení svářečů dle ČSN 05 0705 50,- Kč, 2. tiskopis pro zaškolení svářečského dělníka dle téže ČSN 50,- Kč, 3. nový svářečský průkaz 150,- Kč, 4. osvědčení pro základní kurz podle téže ČSN 300,- Kč, 5. osvědčení o úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 nebo ČSN EN 287 500,- Kč, 6. doklad o periodické úřední zkoušce dle ČSN EN 287 500,- Kč, 7. doklad o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 250,- Kč, 8. účast zkušebního orgánu první den u základních zkoušek 2.000,- Kč, každý další den u těchto zkoušek 1.200,- Kč, účast zkušebního orgánu první den u úředních zkoušek 2.500,- Kč, každý další den u těchto zkoušek 1.200,- Kč a k tomu vždy účtováno 5 % DPH. Doba trvání smlouvy je zde uvedena od 1.1.1996 do 31.12.1996. Z příloženého statutu sdružení TDS Brno je patrné, že tento byl registrován Ministerstvem vnitra ČR 9.6.1992 jako sdružení založené podle zákona č. 83/1990 Sb., kdy sdružení je samostatnou právnickou osobou a jeho cílem je také působnost v oblasti zkušební a certifikační činnosti a podle příloženého jednacího řádu pak realizuje výkon zkoušek předepsaných zvláštními předpisy (svařování).

Podle informace podané společností Vítkovice, a.s. z 26.6.1996, tato společnost má uzavřeny smlouvy se 73 svářečskými školami. Pokud jde o otázku společného ceníku, uvedla, že nebyl přijat žádnou dohodou mezi účastníky řízení. Přibližné či stejné ceny jsou zřejmě věci náhody, kdy je cena kalkulována ve shodných či obdobných nákladech. Rovněž tak nedošlo k žádné dohodě o vymezení regionální působnosti. I tato společnost má dle výpisu z Obchodního rejstříku, vedeného Krajským obchodním soudem v Ostravě oddíl B, vložka 302 uvedenu jako jednu z činností, již se zabývá, i svářečské práce. Z předložené smlouvy - oddílu č. 10/96 - mezi Novou Hutí, a.s. Ostrava a Vítkovicemi, a.s. o kontrolní a zkušební činností v oblasti sváření je rovněž přiložen pod bodem 6 ceník za prováděné služby pro rok 1996, když i tato smlouva se uzavírá na dobu určitou od 1.1.1996 do 31.12.1996. Ceník je takový: 1. doklad o periodickém přezkoušení dle ČSN 05 0705 50,- Kč, 2. doklad o zaškolení svářečského dělníka dle téže normy 50,- Kč, 3. vystavení

nového svářečského prukazu 150,- Kč, 4. vystavení osvědčení o základní zkoušce dle téže ČSN 300,- Kč, 5. vystavení osvědčení o úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 500,- Kč, 6. vystavení osvědčení o zkoušce dle ČSN EN 267 - 1 500,- Kč, 7. evidence dokladu o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 250,- Kč, 8. návštěva zkušebního orgánu na zkouškách dle ČSN 05 0705 za první den 2.000,- Kč, každý další den 1.000,- Kč, návštěva zkušebního orgánu na zkouškách dle ČSN 05 0710 a ČSN EN 287/1 za první den 2.500,- Kč a každý další 1.200,- Kč + DPH 5 % za každý úkon.

Z výpisu z Obchodního rejstříku Krajského obchodního soudu v Praze oddíl B, vložka 2397 je zřejmé, že SVÚM, a.s. má v předmětu podnikání také činnost - zkušební organizace pro zkoušky svářečů v hlavním městě Praze, ve středočeské a severočeské oblasti ČR. Z příložené smlouvy (typové) platné pro období od ledna 1996 do prosince 1996 je z přílohy ceníku služeb patrné, že ceny za jednotlivé činnosti byly stanoveny takto: 1. doklad o periodickém přezkoušení dle ČSN 05 0705 50,- Kč, 2. doklad o zaškolení svářečského dělníka dle téže normy 50,- Kč, 3. vystavení nového svářečského prukazu 150,- Kč, 4. vystavení osvědčení o základní zkoušce dle téže ČSN 300,- Kč, 5. vystavení osvědčení o úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 500,- Kč, 6. vystavení osvědčení o zkoušce dle ČSN EN 287 - 1 500,- Kč, 7. vystavení dokladu o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 250,- Kč, 8. za výkon zkušebního orgánu pro základní zkoušky první den 2.000,- Kč, každý další den 1.200,- Kč, pro úřední zkoušky první den 2.500,- Kč, každý další den 1.200,- Kč, pro kombinované zkoušky první den 2.500,- Kč, každý další den 1.200,- Kč. Zástupce téže organizace pak uvedl, že SVÚM, a.s. má jako zkušební organizace registrováno 107 svářečských škol z Prahy, bývalého Středočeského kraje, a jednu školu v Plzni.

České dráhy, s.o. předložily živnostenský list, podle kterého Dílny pro opravy mechanismu (DOM) v Pardubicích mají v předmětu podnikání i provoz školícího zařízení v oblasti sváření. Živnostenský list je vydaný Obecním živnostenským úřadem v Pardubicích dne 2.6.1993. Smlouvy pak mají sjednány s 51 svářečskou školou. Jednotný ceník zkušebních organizací není. Z příložené smlouvy o kontrolní činnosti mezi Českými drahami, s.o. a firmou

Kovofiniš, a.s. sjednanou na období od 1.6. resp. 9.6.1995 na dobu neurčitou je z ceníku platného do 31.12.1995 patrné, že 1. za doklad o periodickém přezkoušení dle ČSN 05 0705 se vybírá 50,- Kč, 2. za doklad o zaškolení svářeče dělníka dle téže normy 50,- Kč, 3. za vystavení nového svářečského průkazu 150,- Kč, 4. za vystavení osvědčení o základní zkoušce dle téže normy 300,- Kč, 5. za vystavení osvědčení o úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 500,- Kč, 6. za vystavení osvědčení o zkoušce dle ČSN EN 287 - 1 500,- Kč, 7. za vystavení dokladu o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 250,- Kč, 8. za příjezd zkušebního orgánu první den 2.500,- Kč, každý další den 1.200,- Kč.

Uvedené firmy také předložily certifikát vydaný Českou svářečskou organizací - Řídící organizací pro školení a zkoušky svářečského personálu, jímž se pověřuje výkonem funkce zkušební organizace pro zkoušky svářečů v jihomoravské oblasti ČR Technický dozorčí spolek TDS Brno, od 23.3.1995 na dobu tří let, podle certifikátu vydané touž organizací pro ČD - DOM Pardubice, se tato organizace pověřuje výkonem funkce ve východočeské oblasti ČR s platností od 23.3.1995 na dobu tří let, SVÚM, a.s. Praha byla za týchž podmínek pověřena výkonem uvedené funkce v hlavním městě Praze, ve středočeské a severočeské oblasti ČR, společnost Vítkovice, a.s. Ostrava pak v severomoravské oblasti ČR a Škoda Welding, s.r.o, Plzeň v západočeské a jihočeské oblasti ČR.

Z brožury Informace České svářečské společnosti č. 0 z května 1996 se zjišťuje, že systém výuky a zkoušek svářečského personálu České svářečské společnosti má následující strukturu: Řídící organizaci se sídlem v Praze, Výbor pro školení a zkoušky svářečského personálu a Gremium (správní rada, která je orgánem dohlížejícím na certifikační činnosti Řídící organizace) a konečně zkušební organizace, jichž je 7, a to TDS Brno, SVÚM, a.s. Praha, ČD DOM Česká Třebová, Škoda Welding, s.r.o. Plzeň, Vítkovice, a.s. Ostrava, Vojenský útvar 4934 Jihlava a zkušební organizace GAS s.r.o. Praha. V příloze je uvedeno, že zahájení činnosti zkušebních organizací bylo od května 1995 s tím, že pro svářečské školy na učilištích byla do konce školního roku zkušební organizací SVÚM Praha.

Z tabulky a grafu je zřejmé, kolik svářečských škol v jednotlivých regionech existovalo před zavedením nového systému a které se do systému zapojily do konce března 1996; z původních 71 škol k 1.5.1995 se k 31.3.1996 zapojilo u TDS Brno 73, u SVÚM, a.s. ze 102 škol se zapojilo do nového systému 106 škol, u ČD DOM z 54 škol 52 škol, u Škody Welding z 52 škol 53 škol, u Vítkovic, a.s. z 68 škol 70 škol a u VÚ 4934 z 6 škol 4 školy.

Ze zápisu a usnesení z jednání Komise pro školení svářečů ČSS z 15.3.1995 je patrné, že se navrhovaný systém dotýká 360 svářečských škol, pěti zkušebních organizací a jedné Řídící organizace. Podle bodu 4 tohoto zápisu je v návrhu uvedeno, aby za činnost souvisící mimo jiné s evidencí a potvrzováním vydávání svářečských průkazů či osvědčení o absolvování základních kurzu a při zajišťování účasti při závěrečných zkouškách u přípravných kurzu ve všech svářečských školách byl svářečskou školou zaplacen poplatek podle ceníku, který vypracuje Řídící organizace, odsouhlasí zkušební organizace a komise pro školení svářečů.

Do protokolu o výsledku Ing. Jiří Noss, místopředseda TDS uvedl, že pokud se týká bodu 2, 3 textu smlouvy, kterou předložil, doporučení Gremia ohledně cen bylo dáno ústní formou jako nezávazná informace na schůzce Gremia, kde se o cenách volně diskutovalo. Toto jednání se uskutečnilo v Praze v sídle ČSS v červnu nebo červenci 1995. Odkaz na cenové doporučení vychází z tohoto jednání. Přitom text i ceny ve smlouvě jsou stejné v roce 1995 i v roce 1996. Další otázky a odpovědi se týkaly zejména rozdělení regionální působnosti mezi zkušebními organizacemi. Jednání Gremia Řídící organizace v červnu, resp. v červenci 1995, kde se projednávaly ceny za služby zkušebních organizací, se účastnili všichni členové Gremia a všechny zkušební organizace.

Z výsledku Ing. Milana Krejčího za SVÚM, a.s. správní orgán zjistil, že příložený ceník služeb tato organizace používá od května 1995 a kromě dodatku z 16.4.1996 nebyl měněn. SVÚM na jednáních Gremia a Řídící organizace byla zastoupena od roku 1995.

Nemá vědomost o tom, že by Gremium dalo nějaký pokyn o cenách jednotlivých položek ceníku.

Z výpovědi Ing. Jiřího Bartáka, CSc. ze Škody Welding, s.r.o. správní orgán zjistil, že ceník služeb zkušební organizace používá tato firma od poloviny roku 1995, zaslaný ceník platí pro rok 1996 a v roce 1995 byly rozdílně účtovány položky - vystavení dokladu o periodické úřední zkoušce dle ČSN 05 0710 a to 500,- Kč a položka - návštěva zkušebního orgánu další den nebyla v ceníku vůbec. Ceník pak sestavil vyslýchaný osobně, a to v květnu 1995. Uvedl, že na jednání Gremia a Řídící organizace zastupoval firmu osobně. O financování systému se samozřejmě muselo na jednáních Gremia a ŘO jednat, avšak závazný ceník nebyl vydán a bylo ponecháno na zkušebních organizacích, jak si ceník sestaví. Přitom registrují 55 škol z území bývalého Západočeského a Jihočeského kraje a má informace, že všechny svářečské školy z uvedeného regionu jsou registrovány u této zkušební organizace. Mimo uvedený region není registrována žádná škola.

Z výpovědi Mgr. Jana Józy z Českých drah, přednosty DOM Pardubice, správní orgán zjistil, že došlo mezi vedoucími zkušebních organizací k neformální shodě na výši ceny za doklady. Ing. Bureš ji zcela akceptoval, protože byl přesvědčen, že v rámci jednotných zásad a pravidel zcela liberální společnosti takový postup je správný, neboť výkon zkoušek a výdej dokladů je jen malou součástí komplexního produktu, což je výuka a získání oprávnění svářečů. Pokud jde o ostatní ceny, měly by být rozdílné podle nákladů jednotlivých zkušebních organizací, což se týká zejména položek zkušební komisaře. V tom se i položka Českých drah liší od ceníku jiných zkušebních organizací. K neformální shodě došlo po diskusích zkušebních organizací koncem roku 1994, resp. začátkem roku 1995. Otázka cen nebyla předmětem jednání Gremia. Ing. Bureš doplnil, že jednání zkušebních organizací byli přítomni zástupci Řídící organizace, ti však do projednávání cen za doklady nezasahovali. Ceník je součástí uzavřené smlouvy, pokud jde o uzavření smlouvy s jinou školou než z východočeské oblasti, pak zatím se žádná taková škola na České dráhy DOM Pardubice neobrátila. Z informace, kterou podaly písemně České dráhy, dílny

Pardubice dne 25.6.1996, správní orgán zjistil, že jednotný ceník zkušebních organizací není. Protože některé zkušební organizace neměly s touto činností žádné zkušenosti a navíc žádná zkušební organizace nedokázala dopředu určit množství práce, kterou bude tato činnost obnášet, vypracovala Řídící organizace informativní návod k sestavení vlastního ceníku pro zkušební organizace. DOM Pardubice pak má shodné ceny jen za vydávání dokladu.

Z výslechu Ing. Jiřího Buchty, CSc. ze společnosti GAS, s.r.o. správní orgán zjistil, že se na jednáních Gremia mluvilo o cenách, které jsou sjednávány mezi zkušebními organizacemi a svářečskými školami za účast na zkouškách svářečů a vydání svářečského prukazu. Protože však tato oblast byla mimo zájem GAS, s.r.o. nezabýval se jí.

Z výpovědi PhDr. Petra Branicha z Vítkovic, a.s. správní orgán zjistil, že pokud se na setkáních zkušebních organizací projednávala otázka cen služeb zkušební organizace a jednalo se o cenách, tak to bylo chápáno jako návod, jak dospět k výsledné ceně za určitý položkový úkon, které položky se budou fakturovat, kolik položek bude, s jakými požadavky se obrátí svářečské školy, jaký objem práce čeká zkušební organizace.

Z výpovědi Ing. Václava Trunečky, tajemníka Gremia ČSS, správní orgán zjistil, že v Gremiu se vedla diskuse o počtu zkušebních organizací, kdy pět organizací bylo označeno za optimální s ohledem na počet svářečských škol s tím, že po dobu tří let od roku 1995 nemá být počet zkušebních organizací rozšiřován. O tom rozhodlo Gremium na návrh Řídící organizace s tím, že na Gremiu se o ceníku nejednalo. Je mu známo, že ceníky zkušebních organizací jsou stejné, sám pak přednesl výhrady, protože ceny pro odborné učiliště byly příliš vysoké. Výši cen zduvodňovali pracovníci zkušebních organizací v dubnu 1995. Už před tímto datem zkušební organizace stejné ceny uplatňovaly. Zkušební organizace o cenách jednaly pravděpodobně v prvním čtvrtletí 1995, přitom Gremium žádný informativní návod pro stanovení cen nevydávalo.

Z výsledku Ing. Ladislava Šolle z SVÚM, a.s. správní orgán zjistil, že na jednáních zkušebních organizací pravděpodobně koncem roku 1994 a začátkem roku 1995 před rozběhem systému v květnu 1995 se hovořilo o cenách za jednotlivé položky v ceníku, což probíhalo za účasti pracovníků řídicí organizace, kteří však o cenách direktivně nerozhodli. Ceník byl věcí jednání mezi zkušebními organizacemi, ale vzhledem k intenzitě projednávání cen, nemůže říci, kdy přesně ke shodě došlo.

Dne 8.8.1996 sdělilo Ministerstvo pro hospodářskou soutěž společnosti GAS, s.r.o., že odpadl důvod, pro který s touto společností zahájil řízení. Zbývající účastníci správního řízení byli pozváni na shodný den v rozdílné hodiny za účelem seznámení se s výsledky šetření správního orgánu s možností vyjádřit se k nim.

Spis obsahuje kopii smlouvy Škody Welding, s.r.o., Plzeň s firmou IPOS, s.r.o. uzavřenou 3.1.1996 za podmínek vzorové smlouvy, jak byla citována výše. Z protokolu sepsaného 15.8.1996 je patrné, že zástupce žalobce Ing. V. Kudělka a JUDr. Z. Doležal se seznámili s výsledky šetření a tyto vzali na vědomí a v předmětné věci nenavrhli doplnění šetření ani další dokazování. Stejně tak se s výsledky šetření seznámili uvedeného dne i další účastníci řízení.

Úřad si vyžádal informace od některých organizací, které využívají služeb účastníků řízení ohledně cen, které jsou účtovány za provedené služby s tím, že většina těchto institucí nebo organizací se vyjádřila v tom smyslu, že celý systém považuje za monopolní, za nemožné pak považují obrátit se na jinou organizaci a že ceny jsou určovány ze všech zkušebních organizací stejně. Tyto vyžádané informace však nejsou doplněny o konkrétní údaje. Některé z organizací také ceny považují za příliš vysoké, resp. některé úkony za zbytečné.

Dne 17.9.1996 pod č.j. S 70/96 - 240 vydalo Ministerstvo pro hospodářskou soutěž rozhodnutí, kterým zastavilo správní řízení ve vztahu ke společnosti GAS, s.r.o. a zbývajícím účastníkům řízení uložila každému pokutu ve výši 250.000,- Kč za porušení zákazu jednání ve vzájemné cenové shodě podle § 3 odst. 1, 2 písm. a)

zákona, když tyto společnosti porušily zákon tím, že ve vzájemné shodě od 3.4.1995, kdy obdržely certifikát České svářečské společnosti, jímž byly pověřeny výkonem funkce zkušební organizace pro zkoušky svářečů, sjednávaly se svářečskými školami shodné ceny za poskytované služby a ve vzájemné shodě dodržovaly územní rozdělení trhu těchto služeb tak, jak bylo stanoveno v certifikátu České svářečské společnosti ze dne 3.4.1995. Toto rozhodnutí pak Ministerstvo odůvodnilo tím, že jednak provedlo důkaz vystavenými certifikáty pro jednotlivé účastníky řízení, z nichž vyplývalo vymezení územní oblasti pro každého účastníka jiné. Nejistilo, že by účastníci přijali závazek omezit přístup na věcně vymezený trh jiným soutěžitelům. Z předložených textů smluv uzavřených se svářečskými školami, resp. ze vzorů těchto smluv zjistilo, že jsou uzavírány se všemi svářečskými školami, jímž poskytují své služby a že služby sestávají z položek shodně oceněných tak, že položky označené čísly 1 až 7 v hodnotách 50,- Kč až 500,- Kč jsou účtovány za totožné úkony všemi organizacemi shodně. Ceny položky 8, tj. výkon zkušebního orgánu, jsou účtovány způsobem, který je v rozhodnutí přesně specifikován a z něhož vyplývá, že za tyto úkony spočívající v základní zkoušce prvního dne, resp. úřední zkoušce prvního dne a částky za druhý den zkoušky jsou ceny nápadně shodné, a to v relacích 2.000,-, resp. 2.500,- Kč za první den a 1.200,- Kč, resp. 1.000,- Kč za každý další den. V odůvodnění pak poukázal na výpovědi účastníků řízení a uzavřel, že kontakty zkušebních organizací se uskutečňovaly před 23.3.1995, tedy před vydáním certifikátů zkušebními organizacím, a po tomto datu se zástupci zkušebních organizací pravidelně scházeli na schůzích Gremia 21.4.1995, 7.6.1995, 25.10.1995, 6.3.1996, 29.5.1996 a ačkoliv Ministerstvo nezískalo přímý důkaz o tom, že na těchto jednáních, zejména od května do června 1995 došlo mezi zkušebními organizacemi k uzavření cenové dohody v právním slova smyslu, výpovědi potvrdily, že zkušební organizace při svých o cenách diskutovaly. Při stanovení vlastních cen pak zkušební organizace postupovaly ve vzájemné cenové shodě a zjevným dukazem je stejná výše cen u téměř všech položek tvořících ceník služeb zkušební organizace. Ty je také začaly sjednávat takřka ve stejnou dobu asi od května 1995, tj. následující měsíc od pověření výkonem funkce zkušební organizace certifikáty ČSS. Dále se zabývalo rozdělením trhu mezi

zkušební organizace s tím, že v této věci nebyly postihovány tyto organizace pokutou, neboť se vedlo samostatné správní řízení proti České svářečské společnosti, které byla uložena pokuta (pravomocně). Pokud jde o společnost GAS, s.r.o., té vystaven certifikát k její činnosti nebyl ke dni vydání tohoto rozhodnutí. Při uložení pokuty pak velmi podrobně odůvodnilo výši této sankce, když poukázalo na to, že fixace cen je ex lege zakázaná. Zkušební organizace působí na svých místních trzích v rámci celé České republiky a jejich služeb využívá 90 % svářečských škol, kterých je v ČR cca 350. Mezi zkušebními organizacemi byla výrazně omezena hospodářská soutěž. Vzalo v úvahu, že systém zkoušek svářečů přijatý Českou svářečskou společností, jejímiž jsou zkušební organizace členy, je systém který se postupně tvoří, přičemž cenová shoda zřejmě vycházela z dřívější praxe, kdy působil na území Čech a Moravy jako zkušební organizace státní podnik SVÚM, Praha.

Proti tomuto rozhodnutí podali rozklad účastníci Škoda Welding, Plzeň, Vítkovice, a.s., žalobce, SVÚM, a.s. a České dráhy, s.o.. V rozkladu pak žalobce uvedl skutečnosti, které jsou v podstatě obsaženy v žalobě, zejména že Česká svářečská společnost je svobodnou institucí založenou na demokratických principech, stejně tak i organizace samotné, nesvázané hierarchickými předpisy. Je tedy vyloučené, aby v takovém společenství bylo možno prosadit přímé nebo nepřímé určení cen nebo jakékoliv jiné kartelové dohody. Dále poukázal na to, že instruktivní pomůckou, jako je příručka jakosti, sloužící zcela jinému účelu nelze dovodit rozdělení trhu, či existenci zakázané dohody. Vytkl, že nebyly používány prostředky, které by vedly ke správnému vyřízení věci, zejména způsob kladení otázek týkající se neexistujících přímých nebo nepřímých cenových dohod, většině vyslychaných svědků, v nichž již byla de facto předstírána nebo napovídána vyslychanému informace, k níž se měl při svém výslechu vyjádřit zda existovala či nikoliv. Jednalo se podle žalobce o otázky sugestivní i kápiciozní, zejména pak za nepřipustné považoval otázky kladené Ing. Bartákoví, Ing. Burešovi, Ing. Nossemu a Ing. Šindelkovi.

Předseda Úřadu k podaným rozkladům změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, jak bylo citováno úvodem. V odůvodnění

rozhodnutí uvedl, že stanovení ceny služeb nemůže být založeno na dohodě konkurentu, v jejíž důsledku si část soutěžitelu přestává konkurovat, aniž ze zákazu neplatnosti této dohody Úřad udělil výjimku. Zjistil přitom, že Technický dozorčí spolek je sdružením založeným podle zákona č. 83/1990 Sb., které může na základě živnostenského oprávnění podnikat. Přitom účastníci řízení, tedy včetně žalobce, vykonávají činnost zkušební organizace buď na základně činnosti zapsané v obchodním rejstříku nebo v případě žalobce na základě živnostenského listu za úplaty za účelem dosažení zisku na základě smluv uzavíraných se svářečskými školami a tyto smlouvy neuzavírají jménem České svářečské společnosti. Jako smluvní strana je ve smlouvě vždy označen účastník řízení a sjednané ceny jsou svářečským školám fakturovány zkušebními organizacemi, nikoliv Českou svářečskou společností. Služby zkušebních organizací jsou zbožím, ve smyslu § 1 odst. 1 zákona, stejně tak i § 1 odst. 1 zákona o cenách. Nejde o oblast regulovanou státem. Závaznost většiny ČSN v oblasti svařování kovu byla zákonem č. 142/1991 Sb. zrušena a po rozdělení ČSFR stát nejmenoval novou řídicí organizaci, jakou byl dle dříve závazné ČSN 05 0705 Výzkumný ústav svářečský, Bratislava, ani touto funkcí nepověřil jinou organizaci. Na trhu u zkoušek svářečského personálu působí různé zkušební organizace, které tuto činnost mohou vykonávat na základě živnostenského oprávnění, aniž musí být součástí dohodnutého systému. Činnost zkušební organizace není podmíněna akreditací od Českého institutu pro akreditaci, provozování školy je živností volnou. Tvzení o státem regulované sféře je jednak v rozporu se skutečností a potažmo s vlastním vysvětlováním důvodů vzniku systému školení a zkoušek svářečů České svářečské společnosti, který údajně měl napravit současně neuspokojivý stav legislativy a normotvorby. Námitku, co se týká způsobu, jakým správní orgán kladl otázky, považuje za částečně duvodnou, jelikož některé otázky k účastníkům řízení, nikoliv svědkům, byly skutečně formulovány tak, že obsahovaly v sobě možnou odpověď. Účastníkům řízení byla však vždy dána prokazatelně možnost, aby své výpovědi doplnili, takže jejich výpovědi předseda Úřadu považuje za nezpochybnitelné. Shledal pak důvody pro snížení pokut, aby byly úměrné závažnosti porušení zákona, i tomu, že neoprávněný majetkový prospěch účastníku řízení nebyl zjištěn.

Stejně tak byla vypuštěna pasáž týkající se dohody o územním rozdělení trhu, jelikož v dalším správním řízení se prokázalo (resp. jiném správním řízení), že o územním rozdělení trhu rozhodla Česká svářečská společnost.

Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného, včetně řízení, které mu předcházelo, ale žalobu neshledal důvodnou. O námitkách žalobce uvážil takto:

Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonnost rozhodnutí orgánu veřejné správy. Podle § 249 odst. 1 o.s.ř. řízení se zahajuje na návrh, který se nazývá žalobou. Podle odst. 2 pak žaloba musí kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení rozhodnutí správního orgánu, které napadá, vyjádření, v jakém rozsahu se toto rozhodnutí napadá, uvedení důvodů, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu a jaký konečný návrh činí.

Podle § 250i odst. 1 o.s.ř. je při přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí pro soud rozhodující skutkový stav, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí; dokazování se neprovádí. Podle odst. 3 pak k vadám řízení před správním orgánem soud přihledne jen, jestliže vzniklé vady mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Podle zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 63/1991 Sb.) Podle § 1 odst. 1 účelem je ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a výkonů (dále jen „zboží“) proti jejímu omezování, zkreslování nebo vylučování (dále jen „narušování“). Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona se tento vztahuje na fyzické a právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“).

Podle § 3 odst. 1 zákona veškeré dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Ministerstvo

pro hospodářskou soutěž (dále jen „Ministerstvo“) nepovolilo výjimku. Podle odst. 2 písm. a) zakázanými ve smyslu ustanovení odst. 1 jsou zejména dohody, popř. jejich části obsahující přímé nebo nepřímé určení cen, popř. jiných obchodních podmínek.

Žaloba vytýká napadenému rozhodnutí, že nevycházelo ze skutečného stavu věci, nesprávně aplikovalo §§ 1, 2, 3 zákona, vycházelo z důkazu provedených nezákonným způsobem a že porušilo § 3/3, 3, 4 32 a 46 správního řádu.

Žalovaný zahájil správní řízení pro možné porušení § 3 odst. 1 zákona, kvůli podezření na používání jednotného ceníku zkušebními organizacemi, dohodě o vymezení trhu a o omezení přístupu dalších soutěžitelů na trh provádění zkoušek svářečů. V průběhu správního řízení pak postupně vyloučil podezření na omezování přístupu dalších soutěžitelů na trh provádění zkoušek svářečů, když pro to nebyly vůbec žádné důkazy. Stalo se tak již v prvostupňovém rozhodnutí. Podle téhož rozhodnutí se měli ale také všichni účastníci řízení dopustit porušení zákona dodržováním územního rozdělení relevantního trhu, ačkoliv pro toto porušení zákona bylo vedeno správní řízení s jiným subjektem, totiž Českou svářečskou společností, sdružující účastníky řízení. Tato společnost byla také pravomocně sankcionována za porušení zákona rozdělením relevantního trhu mezi jednotlivé zkušební organizace a to rozhodnutím žalovaného ze dne 6.2.1997 č.j. R 25/96. Bylo by porušením zásady ne bis in idem, kdyby žalovaný za totéž jednání postihl i jednotlivé členy této společnosti. Proto byl namíste postup žalovaného, když v rozhodnutí o rozkladu zmínku o územním rozdělení trhu vypustil a tím pochybení prvostupňového orgánu napravil. To se týká i případu, kdy prvostupňový orgán uvedl, že sankci neuložil. Nelze totiž ponechat v platnosti ani samotný výrok o porušení zákona, jestliže v téže věci existuje pravomocné rozhodnutí, že se správního deliktu dopustil jiný subjekt.

Podstatou projednávaného případu je však otázka používání jednotného ceníku zkušebními organizacemi, tedy zda a jakou formou k porušení zákona došlo. Správní orgán prováděl vedle sebe souběžně dvě správní řízení, jak bylo poznamenáno výše, avšak nedůsledně.

Nedůslednost spočívala v tom, že vycházel z některých důkazů zřejmě získaných v řízení s ČSS, aniž by je řádným způsobem provedl v tomto řízení. To se týká zejména oné části rozhodnutí orgánu prvního stupně, kde se uvádí konkrétní data schůzek Gremia ČSS, neboť tyto údaje ve správním spise týkajícím se účastníků řízení nejsou k dispozici, pouze odkaz na spis S 69/96 v souvislosti s výsledkem Ing. Trunečka. Částečně to platí i v rozsahu zjišťování územního rozdělení trhu (např. příručka jakosti ČSN), ačkoliv v tomto případě byly důkazy opatřovány i v tomto řízení, ale zejména s ohledem na shora vyslovené není tato skutečnost pro posouzení věci významná. Žalovaný si opatřil důkazy o tom, že účastníci řízení zajišťují provádění zkoušek svářečů a jejich periodické přezkušování, včetně vystavení osvědčení o těchto zkouškách pro více než 5 % celostátního trhu (§ 3 odst. 4 písm. c) zákona), když ze zápisu z jednání komise pro školení svářečů ČSS z 15.3.1995 je patrné, že systém školení svářečů v ČR se dotýká cca 360 svářečských škol a účastníci řízení uzavřeli smlouvy pro rozhodné období (rok 1996) přibližně s 270 školami, z toho žalobce sám má v evidenci 73 škol. Působnost zákona se tedy vztahuje na tento případ, neboť podíl na zásobování trhu zbožím není menší, než 5 % trhu celostátního. V dalším se žalovaný zaměřil na zajištění ceníků uplatňovaných jednotlivými účastníky řízení. Přitom zjistil, že všichni účastníci řízení začali uplatňovat ceníky ve stejnou dobu, a to od května 1995 poté, co byli pověřeni výkonem funkce zkušební organizace certifikátem ČSS ze dne 3.4.1995. Z provedených důkazů je nad jakoukoliv pochybnost, že všichni účastníci uplatňovali ceníky, jak byly výše podrobně popsány dle položek pro období roku 1995 (Škoda Welding, TDS, SVÚM, ČD) a rok 1996 (Škoda Welding, TDS, SVÚM, Vítkovice). U společnosti Škoda Welding je ceník dle výpovědi Ing. Bartáka, CSc. používán od poloviny roku 1995, kdy byly rozdílně účtovány položky č. 7 (500,- Kč) a návštěva zkušební orgánu druhý den nebyla v roce 1995 účtována vůbec. Podle výpovědi Mgr. Jozy, přednosty DOM ČD Pardubice, ceník založený ve správním spise pro rok 1995 zůstal k datu výsledku, tj. k 2.7.1996 nezměněn. Z dodatečně zasláné kalkulace některých položek firmy Vítkovice je patrné, že ceny tam uvedených fakturací jsou za období po 3.4.1995 tyto: položka č. 2 50,- Kč, položka č. 3 150,- Kč, položka č. 4 300,- Kč, položka č. 5 500,- Kč, položka č. 7 260,- Kč. Jestliže

tedy žalovaný vytkl účastníkům řízení jednání ve vzájemné shodě po 3.4.1995 pak lze souhlasit s tím, že skutečně od tohoto data se ceny za jednotlivé položky - úkony sjednocovaly, když zejména pro rok 1996 dosáhly v naprosté většině shody. To se týká položek č. 1 až 7. Pokud jde o položku č. 8, pak jsou pro rok 1996 shodné u firem SVÚM, Škoda Welding, TDS, Vítkovice, co se týče ceny základní zkoušky první den (2.000,- Kč). Za další den základní zkoušky (1.200,- Kč) jsou ceny shodné u SVÚM, Škoda Welding, ČD, TDS. Vítkovice uplatňují sazbu 1.000,- Kč. Za první den úřední zkoušky účtují shodně 2.500,- Kč SVÚM, Škoda Welding, TDS a Vítkovice. ČD uplatňují cenu 2.000,- Kč. Za druhý den úřední zkoušky (1.200,- Kč) uplatňují sazbu shodně SVÚM, Škoda Welding, TDS, Vítkovice a ČD. SVÚM mimo to uplatňují sazbu 2.500,-/1.200,- Kč za tzv. kombinovanou zkoušku. Ani v tomto případě tedy nelze hovořit o zásadní rozdílnosti cenové politiky účastníku řízení, jestliže ony rozdílily se týkají pouze vždy jednoho účastníka, a to jen v jedné části jedné položky z celkového počtu osmi položek. Firma Vítkovice tedy z osmi položek účtuje rozdílně jen cenu dalšího dne základní zkoušky a ČD DOM Pardubice účtují rozdílně pouze cenu prvního dne úřední zkoušky. Ve zbytku jsou i jejich ceny shodné s cenami ostatních účastníků.

Skutečnosti, že totiž podíl na celostátním relevantním trhu mají účastníci větší než 5 % a také, že ceny jsou až na výjimky shodné, nebyly žalobou zpochybnovány. To že trh lze vymezit službami poskytovanými za úplatu patří k abecedě soutěžního práva a v zákoně je tato zásada vyjádřena v § 1 odst. 1 slovy „výkonu“. Námitky žalobce vedené ve smyslu zpochybnění působnosti zákona na posuzovaný případ nemají pevný základ. Poskytování služeb za úplatu je součástí tržního prostředí a je schopno utvářet konkurenci; to je věcí všeobecně známou. To, že v tržním prostředí působí subjekty svobodně, vyplývá z esenciální podstaty demokratické společnosti. Jsou pak jediné omezeny v realizaci svých vlastnických práv zákony vydaných v souladu se základním zákonem státu. Zaměňovat právo na svobodné sdružování s povinností řídit se přitom zákony je nanejvýš chybné. Důsledná ochrana před zneužitím vlastnictví formou vytváření kartelů nepřímo ve svých důsledcích chrání i samo právo sdružovací a instituce vzniklé, mimo jiné, i podle zákona č.

83/1990 Sb., chtějí-li podnikat na trhu zboží. O tom, že žalobce sám této možnosti využívá, svědčí vydaný živnostenský list, jakož i fakt, že poskytuje služby za úplatu (což je jeho právo). Není však právem žádného soutěžitele omezovat soutěž. Především vůbec nic nesvědčí pro úvahy o tom, že by mezi svobodnými institucemi, založenými na demokratických principech nesvázaných hierarchickými předpisy, nebylo možno navodit či prosadit kartelové dohody. Takovýto á priori vyjádřený názor svědčí o naprostém nepochopení zásad soutěžního práva, zejména a právě co se týče kartelových dohod. Ty totiž většinou jsou právním výrazem zcela dobrovolných a nevnucovaných postupů vyjádřených ať již formálně (např. písemně) či jinak podchycenými ujednáními ze strany soutěžitelů s cílem omezit soutěž. Přitom vůbec nezáleží na tom, jaká míra demokracie se uplatňuje u jednotlivých soutěžitelů, neboť to s věcí nesouvisí. Porušení zákona se může dopustit jak státní podnik, tak akciová společnost, živnostník a samozřejmě i občanské sdružení či komora. Zákon hovoří v legislativní zkratce o dohodách, za něž považuje jak dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů, ale také jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě. Jestliže prvé dva případy předpokládají prokázání nějakého volního rozhodnutí soutěžitelů dohodnout se o něčem, pak jednání ve vzájemné shodě je věcí spíše postupných kroků směřujících k naplnění určitého cíle, přičemž významnou se jeví průkaznost vůle dosáhnout onoho cíle, který sám o sobě musí nezákonným být. Zákon v demonstrativním výčtu přímé nebo nepřímé určení cen zakazuje. Ve vazbě k odst. 1 § 3 jde o tzv. cenový kartel. Cenový kartel je nedovolenou formou toku informací o cenách. Informace o cenách mohou probíhat v horizontální i vertikální úrovni, tedy jak mezi výrobcí zboží, tak mezi spotřebiteli (případně distributory). Jestliže informace o cenách mezi spotřebiteli jsou jevem spíše vítaným a podávají ucelený obraz o cenové politice podniků, výrobců, prodejců, pak tok informací o cenách mezi výrobcí vzbuzuje vždy podezření, že se jedná o sjednocování postupu s cílem soutěž na trhu omezit. Cenový kartel určuje jednotné odbytové ceny, aby tím vyloučil konkurenci mezi jednotlivými členy. V posuzovaném případě je nepochybné, že existují ceníky služeb vydané pro období druhé poloviny roku 1995 a pro celý rok 1996 a že tyto ceníky jsou shodné. Škodlivý je nepochybně následek z toho plynoucí, že totiž podstatným způsobem

je omezena možnost svářečských škol vybrat si zkušební organizaci podle nabízené ceny za prováděné úkony. Účastníci řízení tuto možnost svými ceníky v podstatě vyloučili. Pokud by se tak stalo zcela náhodně, nebyla by tato skutečnost sama o sobě postižitelná. O tom, že náhodu bylo lze vyloučit, prováděl dukazy žalovaný.

Ten zjistil, že všichni účastníci jsou zkušebními organizacemi České svářečské společnosti, od níž byli pověřeni výkonem funkce zkušební organizace od 3.4.1995. Žádný z těchto účastníků nepopřel vzájemné kontakty na půdě ČSS. Přitom žalovaný zjistil, že se mezi účastníky hovořilo o cenách za úkony. Samotný žalobce zapracoval do textu svých smluv, které s objednateli služeb sjednával, pasáž (bod 2.3), ve které přímo odkazuje na doporučení Gremia a Řídící organizace, pokud jde o ceny svých služeb. Ing. Noss, místopředseda žalobce k tomu uvedl, že šlo o nezávaznou informaci na schůzce Gremia, kam byl žalobce přizván asi v červnu 1995, přičemž o cenách se volně diskutovalo. Jednání Gremia se zúčastňoval i SVÚM, jak plyne z výsledku Ing. Krejčího. Obdobně i zástupce Škody Welding, Ing. Barták, CSc. uvedl, že ceník je platný od května 1995 pokud jde o tuto firmu, a že i ona byla na jednání Gremia a Řídící organizace ČSS zastoupena, přičemž o financování bylo jednáno, závazný ceník nebyl vydán a bylo ponecháno na zkušebních organizacích, jak si ceník sestaví. ČD DOM sdělily, že řídící organizace vypracovala informativní návod k sestavení vlastního ceníku pro zkušební organizace. Toto potvrdili zástupci ČD Mgr. Joza a Ing. Bureš, kteří shodně potvrdili, že došlo k neformální shodě mezi vedoucími zkušebních organizací na výši ceny za doklady, ostatní ceny měly být podle nákladu jednotlivých zkušebních organizací. Že se na jednání Gremia hovořilo o cenách, které jsou sjednávány mezi zkušebními organizacemi a svářečskými školami, potvrdil i Ing. Buchta, CSc. z GAS, s.r.o.. Z výpovědi Ing. Šindelky z Vítkovic, a.s. vyplynulo, že se zkušební organizace scházejí v sídle ČSS obvykle jednou za měsíc. Přitom pokud se jednalo o cenách, bylo to chápáno jako návod, jak dospět k výsledné ceně za určitý položkový úkon, které položky se budou fakturovat a kolik jich bude apod.. Tajemník Gremia ČSS Ing. Truneček popřel, že by Gremium dávalo informativní návod pro stanovení cen, uvedl však, že výši cen odůvodňovali pracovníci

zkušebních organizací již v dubnu 1995 a stejné ceny byly uplatňovány již před tímto datem. Předpoklad jednotného ceníku vyplývá i ze zápisu z jednání komise ČSS z 15.3.1995 s tím, že tento ceník měla vypracovat Řídící organizace. Jednání se zúčastnili zástupci všech zkušebních organizací účastníků řízení. Zástupce SVÚM Ing. Šolle sdělil, že se již před rozběhem systému v květnu 1995 asi koncem roku 1994 hovořilo na jednáních zkušebních organizací o cenách za jednotlivé položky ceníku.

Tyto důkazy umožnily soudu aprobovat závěr správního orgánu, že totiž shodné ceny za poskytované služby nejsou dílem náhody, ale naopak postupu zkušebních organizací v průběhu delšího období, přičemž není ani tak rozhodné, kdy přesně kontakty byly zahájeny jako skutečnost, že k nim docházelo, a to již před vydáním certifikátů Českou svářečskou společností. Pokračování kontaktů mezi účastníky řízení vysvětluje další fázi sjednocení cen, zejména pokud jde o některé položky Škody Welding. V daném případě souhrn nepřímých důkazů poukazuje na to, že v období od konce roku 1994 do konce roku 1995 se uskutečňovaly četné kontakty mezi zkušebními organizacemi navzájem, resp. za účasti orgánu ČSS a bylo jednáno také o cenách předmětných úkonů, byť se jednotliví účastníci neshodují v tom, v jakém rozsahu se o cenách jednalo a zda a v jakém rozsahu k nějaké shodě došlo. Proti těmto pochybnostem stojí ceníky jednotlivých účastníků utvořené tak, jako by šlo o ceník jediný. To opravňuje správní orgán, ale i soud k pochybnostem o tom, že by taková shoda cen mohla být věcí nahodilou, ale naopak opravňuje k přesvědčení, že se tak stalo v důsledku jednání účastníků řízení, jichž se pravidelně zúčastňovali a odkud vzešla vzájemná shoda v maximální možné míře stejně upravit řečené ceny. Tvrzení žalovaného o jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě má svůj základ právě v průkaznosti trvalých kontaktů mezi zkušebními organizacemi a ve shodě účastníků, že docházelo k diskusím ohledně cen za služby poskytované svářečským školám v návaznosti na miru identity cen za poskytované služby.

Vzájemná shoda zdaleka nemusí být vyjádřena toliko jednáním výslovným, ale může být naplněna i pouhou akceptací např. shodných cen účtovaných konkurencí způsobem, který nebudí pochybností o

úmyslu shodné ceny udržet za jinak nezměněných obchodních, dodavatelských či platebních podmínek. V daném případě účastníci poskytovali naprosto shodné služby, a přesto nevyužívali prostoru svobodné soutěže, když své ceny stanovili a udržovali shodnými. Toto jednání je škodlivým vůči fair soutěžnímu prostředí, a proto jej zákon zakazuje.

Pokud žalobce vytýká žalovanému, že nevycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nebo že dukazy nesprávně hodnotil, soud zastává právě opačný názor, neboť přezkoumávané rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím prvostupňovým se mimořádně pečlivě zabývá skutkovou stránkou věci a hodnotí každý provedený dukaz a velmi zodpovědně formuluje právní závěry. Žalovaný připustil částečnou oprávněnost námitky ohledně způsobu kladení otázek účastníkům řízení. Žalobce totiž namítal, že zejména Ing. Bartákovi, Ing. Burešovi, Ing. Nassovi a Ing. Šindelkovi byly kladeny otázky kápiciozní, resp. sugestivní. Avšak soud je jiného názoru. Kápiciozními otázkami jsou otázky klamavé, mající nepozorovaně dovést vyslychaného k výpovědi, kterou si vyslychající přeje, zejména předstíráním nepravdivých skutečností. Takové otázky však v průběhu správního řízení nebyly nikdy položeny. Předmět výslechu zástupců účastníků řízení byl velmi jednoduchý - zjistit, zda shodné ceny byly výsledkem dohody, či nikoliv. Již z toho, že předmět jednání a tudíž i výslechu byl všem zúčastněným předem znám (fakticky již z oznámení o zahájení správního řízení, kdy byly vyžadovány určité informace formou otázek, které obsahovaly, po výtce ty otázky, které byly později kladeny účastníkům), jen ztěžívá v objektivní rovině mohly být položeny takové otázky, které by byly s to odvést pozornost vyslychaného. Také se nikdy nepředstíraly skutečnosti nepravdivé, ale pouze takové, které byly získány v průběhu řízení s výhradou, jak bude uvedeno dále. Sugestivní otázky předkládají okolnosti, které z výpovědi mají být teprve zjištěny. Ačkoliv správní řád, narozdíl od trestního řádu s těmito instituty nepracuje, soud má zato, že přiměřená aplikace této obecné právní zásady je namístě.

Ing. Nossovi byla při výslechu 28.6.1996 položena otázka, aby vysvětlil, jakou formou bylo dáno doporučení Gremia, týkající se

sjednání ceny a odpověď byla taková, že doporučení bylo dáno pouze jako ústní nezávazná informace. Přitom konkrétně tato otázka, jak byla položena se opírala o sdělení žalobce, které zaslal správnímu orgánům před tímto výsledkem a z něhož vyplývalo, že mělo Gremium nějaké doporučení ohledně cen vydat. Nelze z toho dovodit, že by žalovaný předesťoval žalobci nějakou otázku klamavě nebo, že by měl snad teprve z výsledku zjistit, zda o nějaké doporučení šlo, když žalovaný v podstatě jen upřesňoval údaje, které již předtím si od žalobce vyžádal. Podklad pak tvořila smlouva o spolupráci v oblasti školení, a to článek 2, 3 této smlouvy. Nejednalo se ani o podklad smyšlený či nepravdivý. Touto otázkou nemohl být účastník řízení jakkoliv zaskočen nebo zmaten, že by nevěděl, jaký význam tato otázka má, resp. jaký význam odpověď na tuto otázku bude mít. O tom také svědčí i vlastní odpověď, která přesně reflektuje význam položené otázky. Za nesprávně položenou otázku nelze ani považovat tu, jež byla dána Ing. Bartákovi, CSc. dne 1.7.1996, když bylo konstatováno, že Úřad má informace, že v červnu nebo červenci 1995 bylo na jednání Gremia jednáno o ceníku zkušebních organizací, neboť takovéto ohodnocení věci bylo správním orgánem dovozeno z předchozí výpovědi právě Ing. Nosse a i když se později tato informace plně neprokázala, nelze shora formulovanou otázku považovat za předesťování nepravdivé skutečnosti. Smyslem otázky bylo upřesnit informace věci se týkající a takto byla i otázka doplněna, když se žalovaný otázel Ing. Bartáka, CSc., co je mu o takovémto jednání známo. Toto se týká i výsledku Ing. Šolleho z téhož dne. Vůbec žádné pochybení nelze zjistit z výsledku, jak byl veden s Mgr. Jozou dne 2.7.1996, když tento byl, co se dohody týče, dotazován výslovně v intencích Českými drahami zasláné informace. Stejně tak žádné pochybení nebylo shledáno u výsledku Ing. Šindelky dne 3.7.1996. Obecně lze ke všem výsledkům říci, že vždy byla dána vyslýchaným možnost doplnit své výpovědi, účastníci řízení nebyli při svých výpovědích přerušováni a po skončení výsledku se mohli k předmětu vyjádřit a doplnit tyto výpovědi. V průběhu celého správního řízení soud nezjistil, že by se správní orgán opíral o takové důkazy, které by získal z výpovědi, jež byly řečeny jaksi mimoděk, nebo že by výsledky byly vedeny nečestným způsobem. Výhradu však má soud k výsledku Ing. Trunečka, tajemníka gremia ČSS ze dne 30.7.1996, kde se odkazuje na zápisy ze spisu S 69/96, aniž

by tento spis byl učiněn součástí tohoto správního řízení, resp. aniž by části z něj uvedené byly nějakým způsobem provedeny a to tak, aby se k němu mohli účastníci vyjádřit. Soud k tomuto důkazu proto nepřihlédl.

S účinností od 1.11.1996 byl zřízen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, na něhož přišla podle § 1 odst. 5 písm. e) zák. č. 272/1996 Sb. dosavadní působnost vyplývající ze zákona a dalších právních předpisů z Ministerstva pro hospodářskou soutěž.

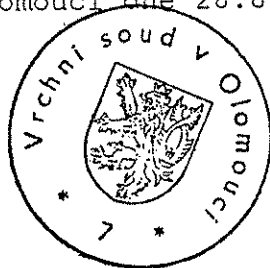
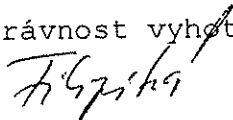
Soud neshledal žádné důvody, které by svědčily o nezákonnosti postupu žalovaného a to ani pokud se týká řízení v prvním stupni, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu nárok, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému tato náhrada ze zákona nenáleží (§ 250k odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Olomouci dne 28.8.1997

Za správnost vyhotovení:

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu